

NEVELÉSTUDOMÁNY MA

A KÉPZÉSRŐL

1. A képzés szintje, a végzettség és szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

A végzettség szintje: **mesterfokozat (magister, master, rövidítve: MA)**

A szakképzettség magyar nyelvű megjelölése: **okleveles neveléstudomány szakos bölcsész**

A szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Educational Scientist

2. Választható specializációk:

- A kora gyermekkor pedagógiája specializáció (Early Childhood and Primary Education)
- Fenntarthatóság és társadalom specializáció (Sustainability and Society)

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. **Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe:** a pedagógia, az andragógia, a közösségszervező, a szociálpedagógia, a pszichológia, a konduktor, a tanító, az óvodapedagógus, a gyógypedagógus és a csecsemő- és kisgyermeknevelő alapképzési szak.

4.2. **Meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá:** azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a pedagógia, pszichológia, andragógia, szociológia, jogi, társadalomtudományok, gazdaságtudományok, egészségtudományok ismeretköreiből.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 18-22 kredit;

A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 26-30 kredit;

A differenciált szakmai anyaghoz (szakirányokhoz) rendelhető kreditek száma: 40-45 kredit;

A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 10 kredit;

A diplomamunkához rendelt kreditérték: 20 kredit;

A gyakorlati ismeretek aránya: törzsképzésben 40%, szakirányban legalább 40 %.

A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 142/0111

7. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megfelelő tudással rendelkeznek a neveléstudomány művelése és alkalmazása területén. Képesek a köznevelésben és a felsőoktatásban, illetve az oktatásügyben kutatói és alkalmazói feladatokat ellátni, részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és a fejlesztés terén feladatokat végezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a nevelésügy hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

- a) A mesterképzési szakon végzettek **ismerik**: a neveléstudomány, ezen belül a neveléstörténet, a nevelésfilozófia, a nevelés- és oktatáslélektan, a nevelélmélet, az oktatálmélet, a nevelésszociológia, az oktatásügyi komparatiztika, a kutatómódszertan szaktudományos és alkalmazói ismereteit;
továbbá a **kora gyermekkori pedagógiája szakirányon végzettek**: a kora gyermekkori fejlődés biológiai és pszichológiai alapjait, a kora gyermekkori nevelés intézményi hátterét, a kora gyermekkori nevelési kérdéseit, a kora gyermekkori nevelés módszertani sajátosságait, a kora gyermekkori pedagógiai kutatásait;
- b) a mesterképzési szakon végzettek **alkalmasak**: a nevelés-és oktatásügyben, a köz-és felsőoktatásban kutatói és/vagy alkalmazói feladatok ellátására, pedagógiai rendszerek fejlesztésében, működtetésében és irányításában való részvételre, a szakterületre vonatkozó magyar és idegen nyelvű információ feltárására és elemzésére, a nevelés-és oktatásügy eredményeinek hazai és nemzetközi fórumokon való kommunikálására, jó szövegalkotásra, önálló tanulással meglévő képességeik fejlesztésére és új kompetenciák kialakítására;
továbbá a **kora gyermekkori pedagógiája szakirányon végzettek**: az intézmények nevelési stratégiájának pedagógiai megalapozására, a nevelés szervezeti kereteinek és pedagógiai kultúrájának fejlesztésére, a plurális társadalom igényeiből fakadó sajátos nevelési feladatok megfogalmazására, szakértőként megoldásukban való aktív részvételre, a pedagógusok munkájának támogatására, közreműködésre egyes gyermekek és gyermekcsoportok fejlesztésére-nevelésére vonatkozó programok kialakításában, megvalósításában, kora gyermekkori pedagógiai kutatások végzésére;
foglalkozások vezetésére, a környezettudatosság fejlesztésére.
- c) A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek: önálló munkavégzésre való képesség, kreativitás, jó problémamegoldó képesség, döntéshozatali képesség, jó együttműködési készség, a közösségbe történő beilleszkedés képessége és igénye, saját tevékenység kritikus értékelésének és irányításának a képessége, önszabályozás, az önfejlesztés igénye, értékek kialakítására és megtartására törekvő magatartás.

A neveléstudomány szakos bölcsész

a) tudása

Átfogóan ismeri a neveléstudomány és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és probléma megoldási módszereit. Ismeri a nevelés-oktatás elméleti modelljeinek hátterét, a különböző elméleti paradigmák evolúcióját, rendszerbe tudja foglalni a multi- és interkulturális pedagógia nemzetközi megközelítéseit. Alaposan ismeri a neveléstudományi, társadalomtudományi kutatások kvalitatív és kvantitatív és kevert módszereit, eszközeit és ezek alkalmazási lehetőségeit és korlátait. Ismeri a kutatásra vonatkozó etikai normákat. Tisztában van a neveléstudomány és határtudományai legújabb kutatási eredményeivel, a releváns pedagógiai innovációkkal, ezeket kritikusán elemzi, értelmezi. Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekben, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a 2 tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet és kultúra minden területére kiterjedő tanulásban. Átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismeri az oktatási rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit szakterülete és a hozzá kapcsolódó egyéb ágazati ellátó rendszerek működésének szabályozását és összefüggéseit. Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban. Érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a modern kommunikáció tereit, lehetőségeit. Ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven. Ismeri a tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeit. Tájékozott szakmájához kapcsolódó kompetenciákról, s egy munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről.

b) képességei

A neveléstudomány és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, hazai és nemzetközi adatbázisok kezelésében releváns nézőpontok szerint képes választani, ezeket feladataiban felhasználni, önállóan alkalmazni. Alkalmazza az interdiszciplináris modelleket, képes egy adott probléma több szempontú elemzésére, ami a reális helyzetértelmezést és a konkrét szituációkban történő hatékony alternatív megoldásokat is lehetővé teszi. Elemzéseiben alkalmazza a multi- és interkulturális szemlélet összefüggéseit, ezeket kezdeményezően hasznosítja munkájában. Képes összehasonlítani a kutatási eredményeket a pedagógiai gyakorlattal. Képes gyakorlati implementációs javaslatokat megfogalmazni. Képes kisebb önálló és csoportos kutatási projekteket tervezésére és kivitelezésére, biztonsággal és önállóan tudja használni a kvantitatív és kvalitatív kutatási módszereket, biztonsággal alkalmaz matematikai statisztikai eljárásokat. Képes önálló szempontok szerint szakmai anyagok elkészítésére, kutatásai eredményeinek objektív bemutatására, elemzésére, és rövidebb szakmai tanulmányok önálló megírására. A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megfelelő képzési feltételek megteremtésére, valamint egyéni tanulási utak megtervezésének segítésére. Képes értelmezni a szaktudományos vitákat, össze tudja hasonlítani a különböző álláspontok argumentumait, képes azokat interpretálni. Képes szakmáját meghatározó dokumentumokat véleményezni, értékelni, intézményi szintű dokumentumokat összeállítani. A lehetőségek és korlátok figyelembe vételével képes az intézmény szervezeti működésének kritikai elemzésére. Magas szintű szakmai kommunikációra képes szóban és írásban, ehhez alkotó módon alkalmazza a web-es információszerezési technikákat. Képes egy idegen nyelven magas szintű szakmai szövegértelmezésre és alapszintű szakmai kommunikációra. Differenciáltan és adaptívan kommunikál szakmai közegben, és pedagógiai szituációkban, szakmai kommunikációs helyzeteket képes irányítani, moderálni. Képes

pályázatokat önállóan kezdeményezni, tervezni, lebonyolítani, értékelni. Képes szakmai közösséget építeni. Pedagógiai szakmai tudását felhasználva, az adott munkahelye elvárásait figyelembe véve képes munkavállalói jogait érvényesíteni.

c) attitűdje

Szakmai identitásában fontosnak tartja a társadalomtudományi nézőpontot, nyitott a neveléstudomány interdiszciplináris megközelítésére. Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység és az emberi jogok tisztelete jellemzi. Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembe vételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét. Törekszik a széleskörű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetekre nyitott és megfontolt, képes azok professzionális megítélésére. Szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkezik, és elkötelezett az érték- és tudásalapú szakmai elemzések iránt. Kreatív megoldásokat keres adott témakörök mély megismerésére, a releváns kutatási módszerek alkalmazására, nyitott a kutatási kooperációra, felismeri a közös munka jelentőségét. Értékelő, értelmező reflektivitással közelít a gyakorlat és elmélet kapcsolatához. Megalapozott szakmai kritikát fogalmaz meg, saját véleményét meggyőzően és szabatosan fejt ki, szakmai vitákban érvelni tud. Képvisei a kommunikáció jelentőségét a pedagógiai és szakmai munkában, fontosnak tartja az informatikai eszközök adta lehetőségek kihasználását, elkötelezett idegen nyelvi képességeinek folyamatos fejlesztése mellett. Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére. Motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal munkahelyi szervezetében. Szakmaközi kapcsolatokban szakmai értékeit-elveit képviseli, érvel mellette.

d) autonómiája és felelőssége

Erősíti saját szakmai magabiztosságát, reálisan méri fel saját szakmai lehetőségeit és hiányosságait. Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni. Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományos-szakmai szempontokat juttatja érvényre. Szakmai meggyőződésen alapuló önálló döntéseket hoz, prioritásként kezeli a kutatásalapú véleménynyilvánítást és tevékenységet. Megbízható szakmai partner a különböző együttműködésekben, a kooperációban vezető és vezetett szerepeket is hatékonyan betölt. Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért. Felelősen kezdeményez és vezet innovációs folyamatokat. Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.

8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:

8.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a neveléstudomány elméleti-fogalmi rendszere [elméleti és történeti pedagógia, pedagógiai (kultur) antropológia, összehasonlító pedagógia] 15-20 kredit;
- a nevelés, oktatás és képzés pszichológiai, társadalmi, politikai, jogi háttere és azok magyar és nemzetközi aspektusai, trendjei (a nevelés és intézményeinek társadalmi szociológiai, pszichológiai, jogi, irányítási és menedzsment alapjai) 15-20 kredit;

- nevelés-, oktatás-, és művelődéskutatás főbb területei és azok kutatásmódszertana (művelődés és oktatáskutatás, a neveléstudományi kutatások módszerei, a különböző kutatási stratégiák kutatásmethodikái megalapozása) 15-20 kredit;
- nevelés és oktatás iskolai, valamint iskolán kívüli intézményrendszerei, továbbá a pedagógiai innováció, a szervezetfejlesztés támogatásának intézményes és szocializációs formái (a kisgyermekkor pedagógiája, iskolapedagógia, szakképzés, szociálpedagógia, felnőttképzés és tudásmenedzsment, felsőoktatás-pedagógia) 25-30 kredit.

8.2. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei:

- differenciált szakmai ismeretek: 40-45 kredit (specializációk ismeretkörei)
- diplomamunka: 20 kredit.

9. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a köznevelés- és a felsőoktatás különböző szinterein, intézményeiben végzett terepmunka, amelynek időtartamát a specializációkhoz kapcsolódóan a képzés tanterve határozza meg.

9.1. Szakmai gyakorlat a kora gyermekkor specializáción

A szakmai gyakorlat során a hallgatóknak neveléstudományi MA tanulmányaikhoz kapcsolódóan lehetőségük nyílik speciális ismereteket és közvetlen szakmai tapasztalatokat szerezni a koragyermekkor nevelést és fejlesztést végző, illetve a koragyermekkor neveléssel foglalkozó pedagógusokat támogató intézményekben:

- (Előképzettségtől függően) **Óvodában vagy általános iskolai alsó tagozaton**

Előképzettségtől függetlenül:

- **Pedagógiai szakszolgálatnál:**

- a) a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás,
- b) a szakértői bizottsági tevékenység,
- c) a nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás,
- d) a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- e) a konduktív pedagógiai ellátás, gyógytestnevelés,
- f) a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása területeken

- **Pedagógiai szakmai szolgáltatást végző intézményben:**

- a) a pedagógiai értékelés,
- b) a szaktanácsadás, tantárgygondozás,
- c) a pedagógiai tájékoztatás,
- d) a tanügy-igazgatási szolgáltatás,
- e) a pedagógusok képzésének, továbbképzésének és önképzésének segítése, szervezése,
- f) a tanulmányi, sport- és tehetséggondozó versenyek szervezése, összehangolása,
- g) tanuló-tájékoztató, -tanácsadó szolgálat,
- h) a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatásához kapcsolódó korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer működtetése területeken

Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekben, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a tanulás különböző tereinek és környezetének szerepét az élethosszig tartó és az élet és kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.

Tájékozott szakmájához kapcsolódó kompetenciákról, s egy munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megfelelő képzési feltételek megteremtésére, valamint egyéni tanulási utak megtervezésének segítésére.

Differenciáltan és adaptívan kommunikál szakmai közegben, és pedagógiai szituációkban, szakmai kommunikációs helyzeteket képes irányítani, moderálni.

Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembe vételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét.

Törekszik a széleskörű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetekre nyitott és megfontolt, képes azok professzionális megítélésére.

Értékelő, értelmező reflektivitással közelít a gyakorlat és elmélet kapcsolatához.

Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére.

Motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal munkahelyi szervezetében.

Szakmaközi kapcsolatokban szakmai értékeit-elveit képviseli, érvel mellette.

Erősíti saját szakmai magabiztosságát, reálisan méri fel saját szakmai lehetőségeit és hiányosságait.

Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni.

Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért.

9.2. Szakmai gyakorlat a fenntarthatóság és társadalom specializáción

A szakmai gyakorlat során a hallgatóknak neveléstudományi MA tanulmányaikhoz kapcsolódóan lehetőségük nyílik speciális ismereteket és közvetlen szakmai tapasztalatokat szerezni a fenntarthatósággal, fenntartható közösségekkel, környezeti neveléssel, szemléletformálással foglalkozó köznevelési és felsőoktatási intézményekben, állami és civil szervezeteknél:

Előképzettségtől függően:

- Köznevelési és/vagy felsőoktatási intézményekben:

- Óvodában (pl. Zöld Óvodában)
- Általános iskolában (pl. Ökoiskolában)
- Középiskolában (pl. Ökoiskolában)
- Felsőoktatási intézményben

Előképzettségtől függetlenül:

- Állami szerveknél:

- Állami Erdőgazdaságok
- Magyar Nemzeti Parkok
- Önkormányzatok

ismeretterjesztő, oktatási-nevelési, közösségformáló, kutatási célú tevékenységeinek megismerésével (pl. erdei iskolák, oktatóközpontok, környezeti nevelési programok, környezetvédelmi, fenntarthatósági szemléletformáló kampányok, stb.)

- Civil (környezetpedagógiai, fenntarthatósági tevékenységet végző) szervezeteknél:

ismeretterjesztő, oktatási-nevelési, közösségformáló, kutatási célú tevékenységeik megismerésével (pl. erdei iskolák, környezeti nevelési programok, környezetvédelmi, fenntarthatósági szemléletformáló kampányok, stb.)

Átfogóan ismeri a neveléstudomány és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és probléma megoldási módszereit.

Ismeri a tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeit.

Alkalmazza az interdiszciplináris modelleket, képes egy adott probléma több szempontú elemzésére, ami a reális helyzetértelmezést és a konkrét szituációkban történő hatékony alternatív megoldásokat is lehetővé teszi.

Képes önálló szempontok szerint szakmai anyagok elkészítésére, kutatásai eredményeinek objektív bemutatására, elemzésére, és rövidebb szakmai tanulmányok önálló megírására.

Differenciáltan és adaptívan kommunikál szakmai közegben, és pedagógiai szituációkban, szakmai kommunikációs helyzeteket képes irányítani, moderálni.

Képes szakmai közösséget építeni. Szakmai identitásában fontosnak tartja a társadalomtudományi nézőpontot, nyitott a neveléstudomány interdiszciplináris megközelítésére. Törekszik a széleskörű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetekre nyitott és megfontolt, képes azok professzionális megítélésére.

Kreatív megoldásokat keres adott témakörök mély megismerésére, a releváns kutatási módszerek alkalmazására, nyitott a kutatási kooperációra, felismeri a közös munka jelentőségét.

Szakmaközi kapcsolatokban szakmai értékeit-elveit képviseli, érvel mellette.

Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományos-szakmai szempontokat juttatja érvényre.

Megbízható szakmai partner a különböző együttműködésekben, a kooperációban vezető és vezetett szerepeket is hatékonyan betölt. Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni.

Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért.

A szakmai gyakorlat a köznevelés- és a felsőoktatás különböző szinterein, intézményeiben, önkormányzatoknál, erdőgazdaságoknál, nemzeti parkokban, valamint környezetvédelmi civil szervezeteknél végzett kutató- és terepmunka. A gyakorlat során a hallgatók a gyakorló-intézményekben megfigyelés és részvétel útján tudják kipróbálni a tanórákon megszerzett ismereteiket a gyakorlatvezető mentorok irányításával, mentorálásával. Cél, hogy a hallgatók tapasztalatokat szerezzenek olyan – a neveléstudománnyal összefüggő - folyamatokról, feladatokról, kutatásokról és eredményekről, amelyeket a kora gyermekkori nevelést, illetve a fenntarthatóságra nevelést végző intézmények, szervezetek, pedagógusok, szakemberek valósítanak meg. Ennek során ismereteket és jártasságot szerezzenek a fenti folyamatok tervezésében, szervezésében és megvalósításában.

A szakmai gyakorlat feladatait és tapasztalatait összegző dokumentum a portfólió, amelynek elkészítését és bemutatását szóbeli és írásbeli értékelés zárja. A gyakorlati portfólió tartalmazhat pl. kutatási beszámolókat, projekt- és teammunkákat, események, rendezvények szervezésének foratókönyvét, gyakorlati esettanulmányokat, fejlesztési, továbbképzési terveket, hospitálási jegyzőkönyveket stb. és ehhez kapcsolódó reflexiókat. A szakmai gyakorlat értékelése félévközi jeggyel történik.

10. Záróvizsgára bocsátás feltétele:

- Abszolutorium megszerzése
- Szakdolgozat elfogadása
- Jelentkezés a záróvizsgára

11. Diploma kiadásának feltétele:

- A záróvizsga sikeres teljesítése

12. Záróvizsga szerkezete és értékelése

- Szakdolgozat védése
- Szóbeli záróvizsga